

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Dokument z posiedzenia

A8-0309/2015

23.10.2015

SPRAWOZDANIE

w sprawie rozwoju zrównoważonego europejskiego przemysłu obróbki metali
niezłachetnych
(2014/2211(INI))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawca: Edouard Martin

RR\1076863PL.doc

PE557.241v03-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	17
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	22
GŁOSOWANIE KOŃCOWE IMIENNE W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ .	23

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie rozwoju zrównoważonego europejskiego przemysłu obróbki metali nieszlachetnych (2014/2211(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 147, 173, 174, 192 i 345,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1225/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej¹,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 597/2009 z dnia 11 czerwca 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem towarów subsydiowanych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej²,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej³, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola)⁴,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE⁵,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/35/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu⁶, w szczególności art. 1 i odnośne motywy,
- uwzględniając ujednoliconą wersję dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE,⁷ a także jej poszczególne rozporządzenia wykonawcze,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 lutego 2015 r. zatytułowany „Pakiet

¹ Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 51.

² Dz.U. L 188 z 18.7.2009, s. 93.

³ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1.

⁴ Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17.

⁵ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16.

⁶ Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56.

⁷ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

dotyczący unii energetycznej” (COM(2015)0080),

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 października 2012 r. zatytułowany „Silniejszy przemysł europejski na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego” (COM(2012)0582),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 maja 2015 r. pt. „Europejska strategia bezpieczeństwa energetycznego” (COM2014/0330),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 czerwca 2013 r. zatytułowany „Plan działania na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu stalowego w Europie” wraz z załączonymi do niego wynikami oceny sytuacji dokonanej przez grupę wysokiego szczebla,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 marca 2011 r. zatytułowany „Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.” (COM(2011)0112),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 stycznia 2011 r. zatytułowany „Europa efektywnie korzystająca z zasobów – inicjatywa przewodnia strategii »Europa 2020«” (COM(2011)0021),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie reindustrializacji Europy z myślą o promowaniu konkurencyjności i trwałego rozwoju¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie planu działania prowadzącego do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie przemysłu stalowego w UE: ochrona pracowników i przemysłu³,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 23 i 24 października 2014 r. w sprawie ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030,
- uwzględniając sprawozdanie z dnia 10 czerwca 2013 r. zlecone przez Komisję Centrum Studiów nad Polityką Europejską pt. „Ocena wpływu łącznych kosztów na przemysł stalowy”,
- uwzględniając sprawozdanie z dnia 31 października 2013 r., zlecone przez Komisję Centrum Studiów nad Polityką Europejską, pt. „Ocena wpływu łącznych kosztów na przemysł aluminiowy”,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Wykorzystanie potencjału ekologicznego wzrostu gospodarczego w zakresie zatrudnienia” (SWD(2012)0092),

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0032.

² Dz.U. C 251 E z 31.8.2013, s. 75.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0104.

- uwzględniając Porozumienie ustanawiające Światową Organizację Handlu zwane też Układem GATT z 1994 r., w szczególności jego art. XX,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0309/2015),
- A. mając na uwadze, że na metale nieszlachetne składają się:
- stale zwykłe i specjalne, stale nierdzewne, stale o dużej wytrzymałości, nadstopy,
 - metale kolorowe, których cenę referencyjną ustala Londyńska Giełda Metali (LME), w szczególności aluminium, miedź, cyna, nikiel, ołów i cynk,
 - stopy takich metali jak kobalt, molibden, magnez, tytan,
 - metale ziem rzadkich,
- przy czym wszystkie one pochodzą z sektora produkcji pierwotnej, obejmującego kopalnie i zakłady metalurgiczne stosujące proces pirometalurgii lub hydrometalurgii, podczas gdy źródłem produkcji wtórnej jest proces odzysku i recyklingu;
- B. mając na uwadze, że europejski sektor stali miał istotne historyczne znaczenie w kontekście integracji europejskiej i jest podstawą tworzenia wartości dodanej i łańcuchów wartości w przemyśle europejskim; mając na uwadze, że sektor metali nieszlachetnych odgrywa kluczową rolę w rozwoju całej gospodarki zarówno pod względem technologicznym, jak i pod względem usuwania „wąskich gardeł” w zaopatrzeniu; mając na uwadze, że sektor stali, w którym od 2008 r. zredukowano potencjał produkcji stali o ponad 40 Mt oraz zmniejszono bezpośrednio zatrudnienie o ponad 60 tys. miejsc pracy, a pośrednio – o ponad 100 tys., przeżywa obecnie najgorszy w historii kryzys w czasach pokoju, prowadzący do powstania większej zależności sektorów przetwórczych od importu z krajów trzecich oraz do utraty wiedzy fachowej w przemyśle, co ma bezpośredni wpływ na miliony miejsc pracy; mając na uwadze, że według szacunków globalny nadmiar zdolności produkcyjnych wynosi od 300 do 600 mln ton, z czego większość dotyczy Chin;
- C. mając na uwadze, że przemysł metali nieszlachetnych stoi w obliczu znacznego spadku popytu oraz silnej globalnej konkurencji, w szczególności ze strony państw trzecich, które nie stosują takich samych wysokich standardów i rygorystycznych przepisów jak Europa;
- D. mając na uwadze, że ceny energii w Europie są wyższe niż w wielu innych gospodarkach, głównie z powodu niewystarczającej integracji rynku energii, rosnących podatków, opłat i kosztów sieci, i znacząco ograniczają konkurencyjność europejskiego rynku metali nieszlachetnych na rynku światowym;
- E. mając na uwadze, że europejski przemysł metali nieszlachetnych stoi w obliczu wycieku inwestycji do państw trzecich, głównie ze względu na porównywalnie wysokie ceny energii i koszty emisji;
- F. mając na uwadze, że zamykanie kolejnych europejskich zakładów elektrolizy takich metali jak aluminium, miedź i magnez wskazuje na silną dezindustrializację Europy w odniesieniu do tego sektora, nie w związku ze spadkiem europejskiego popytu, ale

głównie z powodu wzrostu i większej zmienności cen energii elektrycznej w wielu państwach członkowskich oraz dumpingu ze strony państw trzecich;

- G. mając na uwadze, że stopy takich metali, jak żelazo, aluminium, cynk, tytan i miedź (w tym blacha ocynkowana), określane w niniejszej rezolucji jako metale nieszlachetne, stanowią podstawowe tworzywa konstrukcyjne w przemyśle elektrotechnicznym, budowy maszyn i urządzeń, a w tym w przemyśle budowy pojazdów mechanicznych oraz w budownictwie; mając na uwadze, że unijny przemysł metali nieszlachetnych powinien być postrzegany jako strategiczny atut europejskiej konkurencyjności, w szczególności dla innych sektorów przemysłowych oraz dla rozwoju istniejącej i nowej infrastruktury;
- H. mając na uwadze, że podjęcie działań w kwestii konkurencyjności i ryzyka ucieczki emisji powinno być priorytetem, natomiast należy unikać środków protekcjonistycznych;
- I. mając na uwadze, że od 2009 r. w *systemie handlu uprawnieniami do emisji* w UE (EU ETS) gromadzi się coraz większa nadwyżka uprawnień i międzynarodowych jednostek emisji w stosunku do emisji, co znacząco osłabiło sygnał cenowy dotyczący emisji dwutlenku węgla; mając na uwadze, że wzrost cen uprawnień do emisji w europejskim systemie handlu emisjami (EU ETS) grozi w przyszłości wywołaniem szoku konkurencyjnego; mając na uwadze, że jeżeli nie zostaną podjęte porównywalne wysiłki na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, w postaci wprowadzenia rynku emisji na wzór UE, szereg sektorów przemysłowych i instalacji w UE utraci międzynarodową konkurencyjność, co może powodować częściową ucieczkę emisji; mając na uwadze, że nadal istnieje znaczący potencjał oszczędności energii w przemyśle metali nieszlachetnych oraz że potencjał ten można efektywnie wykorzystać dzięki inwestycjom prywatnym i systemom wsparcia modernizacji zakładów;
- J. mając na uwadze, że europejski przemysł metali nieszlachetnych stoi w obliczu wyścigu z czasem, aby odzyskać swoją globalną konkurencyjność i zdolność do inwestowania w Europie, jak również zająć się stojącymi przed nim wyzwaniem społecznymi i środowiskowymi, które musi przezwyciężyć, równocześnie pozostając światowym punktem odniesienia w dziedzinie odpowiedzialności społecznej i środowiskowej przedsiębiorstw w tym sektorze; mając na uwadze, że europejski rynek metali nieszlachetnych znalazł się pod presją w wyniku światowej nadwyżki mocy produkcyjnych oraz nieuczciwych dotacji i działań dumpingowych ze strony państw trzecich; mając na uwadze, że innowacyjność w produkcji ma pozytywny wpływ na wzrost zatrudnienia na wszystkich etapach cyklu koniunkturalnego w przemyśle; mając na uwadze z drugiej strony, że liczne przedsiębiorstwa stosują strategie koncentrujące się na krótkoterminowym zwrocie z inwestycji ze szkodą dla innowacyjności, inwestycji w badania i rozwój, zatrudnienie i odnowę umiejętności; mając na uwadze, że angażowanie pracowników w działania innowacyjne i określanie strategii jest najlepszym gwarantem powodzenia gospodarczego; mając na uwadze, że również sprawiedliwy handel produktami ze stali może funkcjonować tylko pod warunkiem przestrzegania podstawowych praw pracowników i norm środowiskowych;
- K. mając na uwadze, że wykorzystanie metalowych surowców wtórnych (pochodzących z

procesu odzysku i recyklingu) ma podstawowe znaczenie w uprzemysłowionej i zasobooszczędnej gospodarce oraz powinno być rozwijane w ramach konkurencyjnej i zrównoważonej gospodarki o obiegu zamkniętym, ale w żadnym wypadku nie będzie w stanie – pod względem jakości i ilości – zaspokoić w pełni zapotrzebowania gospodarek państw europejskich na metale nieszlachetne; mając na uwadze, że bilans handlu złomem w UE jest dodatni i należy w większym stopniu zachęcać do recyklingu złomu w Europie; mając na uwadze, że przemysł metali nieszlachetnych, jego surowce i dostawców należy traktować w sposób kompleksowy i całościowy;

- L. mając na uwadze, że dotyczy to w szczególności transformacji sektora energetycznego, gdyż metale nieszlachetne, takie jak metale ziem rzadkich, są kluczowe dla nowych technologii niezbędnych do jej przeprowadzenia; mając na uwadze, że Europa jest nadal w dużym stopniu uzależniona od przywozu metali koniecznych do budowy urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, które stwarzają realne możliwości dla sektora, mianowicie umożliwiając przewyższenie możliwych trudności z dostawami; mając na uwadze, że inwestycje w energię odnawialną i efektywność energetyczną są ważną siłą napędową dla inwestycji w produkty przemysłowe, w tym miedź, aluminium i stal; mając na uwadze, że ambitna europejska polityka odnawialnych źródeł energii i oszczędności energii może stanowić czynnik pobudzający w przyszłości popyt na metale nieszlachetne w Europie, a w szczególności stworzyć możliwość produkcji wyrobów o dużej wartości dodanej; mając na uwadze brak odpowiedzialności przedsiębiorstw za środowisko oraz istnienie obiektów przemysłowych wyraźnie naruszających prawodawstwo europejskie i obiektów porzuconych, co stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska; mając na uwadze, że normy środowiskowe i zasady gospodarki o obiegu zamkniętym powinny stanowić fundament inwestycji w działalność rozwojową i innowacyjność w sektorze przemysłu metali nieszlachetnych w Europie; mając na uwadze, że w planie działania Komisji w zakresie energii do 2050 r. stwierdzono, iż obniżenie emisyjności sektora energetycznego oraz scenariusz zakładający wysoki udział źródeł odnawialnych w produkcji energii niosą ze sobą mniejsze koszty niż dalsza realizacja obecnej polityki, a ponadto w przyszłości ceny energii jądrowej oraz energii pochodzącej z paliw kopalnych będą nadal rosły, zaś ceny energii ze źródeł odnawialnych – spadały,
- M. mając na uwadze, że w opinii Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii na temat zaleceń dla Komisji dotyczących negocjacji w sprawie transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (2014/2228(INI)) podkreślono znaczenie rozdziału dotyczącego energii, odnosząc się do wszystkich istniejących środków ograniczających lub warunkujących wywóz energii, i jednocześnie podkreślono niekorzystną sytuację energochłonnych sektorów UE oraz potrzebę ochrony ich konkurencyjności;
- N. mając na uwadze, że tylko ambitna polityka innowacyjności, która umożliwia wytwarzanie wysokiej jakości, energooszczędnych i innowacyjnych produktów (np. wysokowytrzymałej i jednocześnie sprężystej stali) oraz wprowadzanie nowych procesów produkcyjnych, pozwoli UE na ugruntowanie pozycji w warunkach rosnącej konkurencji na świecie; mając na uwadze, że 65 % nakładów przedsiębiorstw na badania i rozwój pochodzi z przemysłu wytwórczego, dlatego wzmocnienie naszej bazy przemysłowej ma kluczowe znaczenie dla zatrzymania wiedzy fachowej i specjalistycznej w UE;

- O. mając na uwadze, że unijny przemysł metali nieszlachetnych traci konkurencyjność po części ze względu na duże obciążenia regulacyjne i administracyjne;
- P. mając na uwadze, że celem pakietu dotyczącego unii energetycznej jest stworzenie bezpiecznego, zrównoważonego, konkurencyjnego i przystępnego cenowo rynku energii, aby wzmocnić globalną konkurencyjność gospodarki europejskiej, obniżając i harmonizując ceny energii w Europie i między państwami członkowskimi;
- Q. mając na uwadze, że przyznanie statusu gospodarki rynkowej państwowym lub innym nierynkowym gospodarkom osłabiłoby instrumenty ochrony handlu i poważnie wpłynęłoby na konkurencyjność europejskiego przemysłu metali nieszlachetnych;
- R. mając na uwadze, że badania, rozwój i innowacje w tym sektorze mają kluczowe znaczenie dla europejskiego przemysłu; mając na uwadze, że zamykanie zakładów często prowadzi do nieodwracalnej utraty technologii i wiedzy fachowej oraz ubytku kwalifikacji siły roboczej w przemyśle;

Znaczenie metali nieszlachetnych dla przemysłu europejskiego

1. podkreśla znaczenie przemysłu metali nieszlachetnych dla wszystkich sektorów niższego szczebla, w tym dla przemysłu samochodowego, lotniczego, produkcji energii, budowlanego i opakowaniowego;
2. uważa, że Europa, która jest już bardzo uzależniona w zakresie surowców, nie może sobie pozwolić na powstanie nowego uzależnienia w zakresie metali nieszlachetnych, które miałyby bardzo szkodliwy wpływ na wymienione sektory niższego szczebla;
3. zauważa, że w odniesieniu do hutnictwa UE odnotowuje deficyt zdolności produkcji blachy stalowej ze względu na masowe zamykanie zakładów w ostatnich latach oraz ponowny wzrost popytu;
4. podkreśla, że popyt na metale nieżelazne, takie jak aluminium i miedź, stale rośnie mimo kryzysu;

Konieczność podjęcia działań w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu i wysokim cenom energii

5. podkreśla, że przeprojektowanie obecnego systemu EU ETS jest jedną z najbardziej naglących kwestii w kontekście zapewnienia konkurencyjności przemysłu metali nieszlachetnych; odnotowuje rozpoczęcie przez Komisję rozmów, które zakończą się reformą systemu EU ETS w czwartym okresie jego funkcjonowania przypadającym na lata 2021-2028, i apeluje w tym kontekście, by w reformie uwzględniono kwestię ucieczki emisji oraz wspierano efektywność, innowacyjność w przemyśle i optymalną sprawność, które reforma ta powinna zapewniać, a jednocześnie wzywa do rozważenia uzupełnienia systemu ETS o inne innowacyjne narzędzia i strategie służące rzeczywistemu ograniczeniu emisji; zwraca się do Komisji, aby w ramach przeglądu ETS nagradzano podmioty energochłonnego sektora produkcji, które osiągają najlepsze wyniki, wytwarzając mniej emisji w przeliczeniu na jednostkę produkcji;

6. odnotowuje ustanowienie rezerwy stabilności rynku na 2019 r. i oczekuje na propozycje Komisji Europejskiej w zakresie reformy strukturalnej ETS po 2020 r., które będą przedmiotem specjalnego, odrębnego badania w Parlamencie;
7. zwraca się w związku z tym do Komisji o zmianę systemu przydziału uprawnień do emisji przez zastosowanie do całego sektora przemysłu kryterium wartości odniesienia obliczanych według ilości gazów cieplarnianych emitowanych na tonę produkcji, a nie na zakład, ponieważ to zakłady o najmniejszych emisjach powinny móc produkować więcej, co powinno być traktowane jako środek zachęty; podkreśla w związku z powyższym znaczenie systemu wspierającego inwestowanie w energooszczędne rozwiązania;
8. w tym kontekście domaga się zaprzestania stosowania horyzontalnego współczynnika korygującego do 10 % najlepiej działających instalacji stojących w obliczu ucieczki emisji, aby mogły one skorzystać z całkowicie bezpłatnych przydziałów w sektorach narażonych na utratę międzynarodowej konkurencyjności ze względu na wysokie koszty emisji dwutlenku węgla, co będzie wsparciem dla dobrych praktyk przedsiębiorców i pracowników, którzy podjęli konieczne działania, by osiągnąć minimalny poziom emisji, odpowiadający najlepszym dostępnym technikom; uważa, że środek taki nie może mieć wpływu na całkowity pułap emisji; zauważa, że ucieczka emisji do tych części świata, które odpowiadają za najwyższe emisje dwutlenku węgla, negatywnie wpływa na ogólnoswiatową problematykę środowiska naturalnego;
9. wzywa do kontynuowania przez przemysł energochłonny wysiłków zapewniających jak najlepszy recykling oraz redukcję emisji dwutlenku węgla w celu zagwarantowania przyszłej konkurencyjności tego przemysłu oraz spełnienia wiążących dla UE ustalonych celów redukcji emisji; podkreśla w związku z tym, że konkurencyjność przemysłowa, efektywne gospodarowanie zasobami i redukcja emisji stanowią uzupełniające się cele, ponieważ jeżeli produkcja europejska stanie się niskoemisyjna, zachowanie jej udziału na rynku europejskim i światowym będzie skutecznym sposobem na zmniejszenie na szczeblu globalnym emisji gazów cieplarnianych pochodzących z przemysłu; zaznacza, że to samo dotyczy produkcji importowanej, która spełnia takie same normy efektywności energetycznej i emisji, jak towary produkowane w Unii Europejskiej; podkreśla, że przedsiębiorstwa w państwach trzecich, które tworzą część łańcucha wartości, również muszą działać w zgodzie z celami unijnej polityki klimatyczno-energetycznej i że muszą w szczególności uwzględniać postępy w dziedzinie efektywności energetycznej;

Środki dostosowawcze na granicach odnośnie do CO₂ – elastyczny środek tymczasowy o wymiarze międzynarodowym zgodny z WTO

10. podkreśla zdecydowanie, że celem Unii Europejskiej – od momentu ustanowienia międzynarodowego komitetu negocjacyjnego, który przygotował konferencję w Rio w 1992 r. – jest wypracowanie z krajami trzecimi międzynarodowego porozumienia w zakresie ochrony przed zmianą klimatu, jednak cel ten nie został dotychczas zrealizowany mimo panującego niemalże jednogłośnie konsensusu naukowego co do rosnącej pilności tej kwestii; apeluje o utrzymanie przywództwa UE i podkreśla istotną potrzebę zapewnienia, że na konferencji w Paryżu zostanie zawarte wiążące globalne

porozumienie, w pełni zobowiązujące wszystkie strony do efektywnego przeciwdziałania niebezpiecznej zmianie klimatu; podkreśla, że negocjacje te muszą doprowadzić do zawarcia prawnie wiążącego porozumienia obejmującego cele ogólnogospodarcze dla wszystkich stron, z uwzględnieniem ustalonego celu dotyczącego ograniczenia globalnego ocieplenia do poziomu poniżej 2°C; podkreśla, że kompleksowe międzynarodowe porozumienie zapewni równe warunki dla przemysłu i zmniejszy ryzyko ucieczki emisji z UE;

11. podkreśla, że międzynarodowe działania na rzecz klimatu są najlepszą receptą na zapobieganie ucieczce emisji; oczekuje w związku z tym konferencji klimatycznej COP 21 w Paryżu; podkreśla, że ambitne porozumienie międzynarodowe w sprawie przeciwdziałania zmianie klimatu zapewniające równe warunki działania wszystkim krajom, które przygotowuje współpracę na poziomie wielostronnym i stworzenie spójnego globalnego systemu środowiskowego służącego zmniejszeniu emisji dwutlenku węgla, byłoby najlepszym sposobem uporania się z problemem globalnych emisji; podkreśla, że takie porozumienie umożliwiłoby wszystkim producentom metali nieszlachetnych funkcjonowanie w warunkach uczciwej konkurencji, a debata o środkach dostosowawczych na granicach przestałaby być konieczna, pod warunkiem że jego wdrażanie byłoby skutecznie monitorowane i że podjęto by niezbędne środki dostosowawcze; podkreśla, że takie porozumienie międzynarodowe musi obowiązkowo zawierać wiarygodne zobowiązania ze strony krajów o najwyższych poziomach emisji; w związku z tym zwraca również uwagę na przestrzeganie norm społecznych i środowiskowych w celu zapewnienia równych szans;
12. stwierdza, że system środków dostosowawczych na granicach w odniesieniu do emisji CO₂, uwzględniający zarówno przywóz, jak i wywóz, wprowadza do przepisów europejskich model ograniczania emisji obejmujący m.in. podejście skupione na zużyciu notowanym na danym terytorium oraz że takie podejście oddolne ma tę zaletę, iż daje się uogólnić jako rozwiązanie uniwersalne przy jednoczesnym poszanowaniu niezależności każdego państwa w zakresie określania poziomu ambicji celów polityki klimatycznej, pod warunkiem przeprowadzenia wnikliwej oceny skutków; wzywa Komisję, aby w przyszłych umowach handlowych zapewniła znaczącą poprawę szans eksportowych i możliwości dostępu do rynku dla europejskich wyrobów z metali nieszlachetnych; stwierdza ponownie, że Komisja powinna uwzględnić zakaz praktyk zakłócających handel surowcami (podwójne ceny, ograniczenia wywozowe) w regionalnych, dwustronnych i wielostronnych umowach o wolnym handlu;
13. podkreśla, że wszystkie środki wpływające na handel muszą być zgodne z międzynarodowymi umowami handlowymi; stwierdza, że cele polityki klimatycznej dotyczące ochrony życia i zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, podobnie jak ochrona ograniczonych zasobów naturalnych, jeśli są realizowane w niedyskryminujący sposób i nie jako ukryte ograniczenie, stanowią wyjątki wymienione w art. XX porozumienia GATT; zwraca uwagę, że ze względu na jego globalny charakter problem zmiany klimatu powinien zostać uwzględniony w przepisach prawnych; uważa, że powietrze o niskiej zawartości dwutlenku węgla (czyste powietrze) jest już postrzegane jako zasób naturalny, który może się wyczerpać, i w związku z tym powinno zostać uznane za dobro publiczne; wyjaśnia ponadto, że środki odwetowe nie mogą być wprowadzane w następstwie dostosowania na granicach w odniesieniu do emisji bez naruszenia zasad

handlu międzynarodowego i bez ryzyka sankcji; przypomina, że w żadnym wypadku celem nie jest ochrona europejskich sektorów, ale traktowanie ich na równi z konkurentami zagranicznymi;

14. uważa, że warto by rozważyć częściowe przekazanie dochodów uzyskanych z aukcji na rzecz inicjatyw mających na celu ochronę środowiska i walkę ze zmianą klimatu, takich jak ekofundusz klimatyczny przewidziany w ustaleniach z Cancún i inne międzynarodowe instrumenty finansowe dotyczące klimatu;
15. zauważa, że ustalone normy dotyczące obliczania zawartości dwutlenku węgla i emisji w cyklu życia produktów zwiększają przejrzystość i mogą ułatwić promowanie zrównoważonej produkcji i konsumpcji również w przemyśle metalurgicznym;
16. podkreśla, że konieczne jest stworzenie bazy danych informującej o emisji dwutlenku węgla dla produktów pochodzących z przemysłu metali nieszlachetnych w Europie;

Kompensowanie emisji pośrednich

17. ubolewa, że oparty na pomocy państwa system kompensowania kosztów pośrednich spowodował powstanie nowego źródła nieuczciwej konkurencji na jednolitym rynku UE między producentami z sektorów energochłonnych, których część korzysta ze wsparcia finansowego ze strony władz publicznych; apeluje o ujednoczenie tego kompensowania i o stosowanie go w uzasadnionych przypadkach na szczeblu europejskim w celu zapewnienia równych warunków konkurencji w stosunku do światowych konkurentów i między producentami europejskimi oraz w celu zapewnienia skutecznej ochrony przed ucieczką emisji; zauważa, że odnosi się to szczególnie do sześciu metali nieżelaznych, które sprzedaje się po cenach uzależnionych od światowego popytu i podaży i ustalanych przede wszystkim na giełdzie londyńskiej; dlatego zauważa, że producenci metali nieszlachetnych muszą dostosowywać się do ustalonych cen i nie mogą przenosić wzrostu kosztów na klientów; wnioskuje, że konieczne jest utrzymanie rekompensaty kosztów emisji pośrednich; odnosi się do porozumienia w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy zapewniającej stabilność rynku (2014/0011(COD)), które stanowi, że „dążąc do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie równych warunków działania, w przeglądzie tym należy również rozważyć przyjęcie ujednoczonych ustaleń mających kompensować koszty pośrednie na szczeblu Unii”; odwołuje się w związku z tym do rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji, ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu¹, oraz do art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dotyczących pomocy państwa; wzywa Komisję do dokonania przeglądu oddziaływania różnych systemów wspierania energii na ceny detaliczne energii, które pośrednio wpływają na konkurencyjność energochłonnych gałęzi przemysłu w poszczególnych państwach członkowskich;
18. uważa, że zróżnicowany wpływ ceny emisji dwutlenku węgla na ceny energii elektrycznej, wynikający z koszyka energetycznego każdego dostawcy, jest czynnikiem konkurencyjności, który związany jest między innymi z niezależnym wyborem każdego państwa; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie europejskiej unii

¹ Dz.U. L 001 z 4.1.2003, s. 1.

energetycznej; uważa, że dobrze funkcjonujący wewnętrzny rynek energii, zapewniający bezpieczną i zrównoważoną energię oraz odpowiednie połączenia między państwami członkowskimi, pomoże obniżyć ceny energii dla europejskiego przemysłu i konsumentów; uważa, że ETS jest zharmonizowanym środkiem UE mającym na celu zmniejszanie emisji przemysłowych, w związku z czym jego wpływ należy rozpatrywać w ramach systemu zharmonizowanego;

Wspieranie inwestycji w niskoemisyjną produkcję metali nieszlachetnych

19. domaga się, aby bezpłatne uprawnienia dla najbardziej efektywnych instalacji w sektorach narażonych na ryzyko ucieczki emisji były przyznawane na podstawie programów inwestycji w nowe urządzenia, działalność badawczo-rozwojową (w tym w wychwytywanie, składowanie i wykorzystywanie dwutlenku węgla) i kształcenia pracowników oraz najszybciej, jak to tylko możliwe, a w każdym razie począwszy od 2018 r. i w czwartej fazie funkcjonowania systemu, obejmującej lata 2021-2030, by spełnić wysokie wymagania w zakresie ochrony klimatu i środowiska, a także praw pracowników; podkreśla bezwzględną konieczność inwestowania w badania i rozwój, aby Europa pozostała centrum doskonałości w dziedzinie produkcji metali nieszlachetnych; przypomina, że sektory, które inwestują, najlepiej opierają się kryzysom; wzywa do wykorzystywania dochodów z aukcji w ramach ETS do finansowania działań na rzecz klimatu w UE oraz w krajach rozwijających się, w tym inwestycji w projekty związane z energią odnawialną i efektywnością energetyczną w sektorach przemysłowych; popiera plany ujęte w ramach polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, dotyczące ustanowienia instrumentu finansowania (NER400) z przeznaczeniem na wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla, innowacyjne odnawialne źródła energii oraz innowacje w zakresie technologii niskoemisyjnych w sektorach przemysłowych, zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z dnia 23 października 2014 r.; proponuje, aby projekty pilotażowe i demonstracyjne dotyczące wychwytywania, utylizacji i składowania dwutlenku węgla były częścią programów finansowania technologii niskoemisyjnych promowanych przez Komisję na wzór inicjatywy NER300 i przyszłej inicjatywy NER400, a także by ryzyko finansowe było współdzielone przed podmiot finansujący i operatora; przypomina o znaczeniu publicznych inwestycji oraz, w kontekście europejskim, funduszy z programu „Horyzont 2020” w kontekście zwiększania efektywności środowiskowej i energetycznej przemysłu metali nieszlachetnych, w tym osiągnięcia niższych emisji dwutlenku węgla zgodnie z celami strategii „Europa 2020”; traktuje szkolenie pracowników w zakresie technologii i praktyk niskoemisyjnych w przemyśle jako inwestycję strategiczną, którą należy w pełni włączyć do programów finansowania promowanego przez Komisję przejścia na gospodarkę niskoemisyjną;

Rachunkowość finansowa i przejrzystość

20. proponuje, aby uprawnienia do emisji CO₂ były upubliczniane w rocznych sprawozdaniach finansowych przedsiębiorstw oraz aby Unia Europejska przyczyniła się do ponownego podjęcia prac nad odpowiednim międzynarodowym standardem rachunkowości;
21. podkreśla znaczenie przejrzystości w zakresie wykorzystywania przez państwa

członkowskie dochodów ze sprzedaży uprawnień; w tym kontekście odnosi się do nałożonego na państwa członkowskie obowiązku informowania Komisji o wykorzystywaniu dochodów uzyskiwanych w ramach EU ETS; podkreśla, że większa przejrzystość pomoże obywatelom dowiedzieć się, jak organy krajowe wykorzystują dochody uzyskiwane w ramach EU ETS;

22. podkreśla, że instalacje i przedsiębiorstwa muszą przestrzegać wszystkich wymogów dotyczących odpowiedzialności społecznej i sprawozdawczości, aby zapewnić równe i skuteczne wdrażanie przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz dostęp do odpowiednich informacji właściwym organom i zainteresowanym stronom, w tym przedstawicielom pracowników oraz społeczeństwa obywatelskiego i społeczności lokalnych; podkreśla prawo dostępu do informacji w sprawach dotyczących środowiska, określone w konwencji z Aarhus i wdrożone w prawodawstwie unijnym i ustawodawstwie krajowym, w tym w dyrektywie 2003/87/WE; proponuje, aby wszystkie sklasyfikowane zakłady objęte EU ETS przekazywały każdego roku przedstawicielom pracowników oraz społeczeństwa obywatelskiego, reprezentującym mieszkańców obszaru przyległego do zakładu, pełne informacje obejmujące środki przeciwdziałania zmianie klimatu i poszanowanie europejskich dyrektyw w dziedzinie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa i higieny pracy;

Kwestia umów na dostawę energii elektrycznej

23. podkreśla, jakie znaczenie ma dla konkurencyjności europejskiego sektora metali nieszlachetnych możliwość zawierania umów długoterminowych pod pewnymi warunkami, które muszą być wyjaśnione przez Komisję i dać się pogodzić ze zwrotem z inwestycji w czasie nie krótszym niż 15 lat w przypadku przemysłu kapitałochłonnego; przypomina, że dla przedsiębiorców konieczne jest zabezpieczenie inwestycji przewidywalnymi cenami i czytelnymi ramami prawnymi; podkreśla, że stabilność długoterminowych umów na dostawy energii elektrycznej powinna mieć pierwszeństwo przed coroczną aukcją sprzedaży energii elektrycznej; wyraża zaniepokojenie z powodu regulacji rynkowych umożliwiających w niektórych państwach członkowskich powstanie luki strukturalnej między cenami energii elektrycznej a kosztami jej wytwarzania; wzywa Komisję do walki z nieoczekiwanymi zyskami prywatnych oligopoli na rynku energii;
24. wyraża zaniepokojenie kwestią regulacji rynkowych umożliwiających istnienie luki strukturalnej między cenami energii elektrycznej a kosztami wytwarzania;

Przekazywanie umiejętności

25. wzywa, aby we wszystkich fabrykach, w których zaburzona jest piramida wieku, organizowano przekazywanie umiejętności między pokoleniami pracowników na wszystkich stanowiskach produkcyjnych wymagających wysokich kwalifikacji; opowiada się za rozwijaniem umiejętności młodych pracowników w przedsiębiorstwie w ramach strukturalnej polityki przyuczania do zawodu, która będzie gwarantowała rozwój wspólnych umiejętności pracowników; podkreśla znaczenie umiejętności i kwalifikacji pracowników sektora metali nieszlachetnych; apeluje o aktywną politykę w obszarach zatrudnienia i przemysłu, gwarantującą rozwój tej wiedzy i uznanie jej za istotny atut europejskiego przemysłu metali nieszlachetnych; zwraca się o

uwzględnienie kwestii utrzymania przemysłowej wiedzy fachowej i wykwalifikowanej siły roboczej w ocenie rentowności produkcji w poszczególnych zakładach;

Zaopatrzenie w surowce

26. wzywa do europejskich działań dyplomatycznych dotyczących surowców metalurgicznych w oparciu o strategiczne partnerstwa zakładające podział wartości dodanej między krajami europejskimi i krajami produkującymi surowce, aby zwiększać zatrudnienie wykwalifikowanej siły roboczej w całym łańcuchu wartości; zwraca się do Komisji o ustanowienie instrumentu dogłębnej analizy rynku stali, który pozwalałby uzyskać dokładne informacje na temat równowagi między popytą stali a popytem na nią w skali europejskiej i ogólnoświatowej, z rozróżnieniem na strukturalne i cykliczne elementy rozwoju tych rynków; uważa, że monitorowanie pierwotnych i wtórnych rynków metali nieszlachetnych pozwoliłoby uzyskać cenny wkład na rzecz działań naprawczych i aktywizujących, które są niezbędne ze względu na cykliczny charakter tego przemysłu stalowego; z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie europejskiej sieci kompetencji dotyczących pierwiastków ziem rzadkich (ERECON)¹; wzywa Komisję do kontynuowania działań w ramach ERECON w celu rozwijania zróżnicowanego i zrównoważonego łańcucha dostaw metali ziem rzadkich dla Europy, a w szczególności do wdrożenia zaleceń dotyczących polityki oraz zapewnienia wsparcia wprowadzania materiałów zastępczych i recyklingu na większą skalę;

Obrona europejskiego handlu w odniesieniu do metali nieszlachetnych – lepiej zapobiegać niż leczyć z opóźnieniem

27. wzywa Radę do ukończenia przeglądu dwóch rozporządzeń w sprawie instrumentów ochrony handlu w celu usprawnienia, umocnienia i przyspieszenia tych instrumentów, a przez to zapewnienia, by nie zostały one osłabione; proponuje wprowadzenie pierwszego, trwającego nie dłużej niż miesiąc wstępnego badania mającego na celu wstępne rozpatrzenie skarg antydumpingowych i antysubsydyjnych, w którym na postawie wstępnych przesłanek będzie można przyjąć zapobiegawcze środki naprawcze, zanim zostanie przeprowadzone pogłębione badanie; wyraża ubolewanie, że wniosek ustawodawczy dotyczący unowocześnienia instrumentów ochrony handlu obecnie utknął w Radzie, mimo że Parlament wyraził zdecydowane poparcie dla bardziej rygorystycznych środków ograniczających nieuczciwy przywóz z państw trzecich; wzywa Radę do natychmiastowego wprowadzenia instrumentów ochrony handlu, aby nieuczciwe praktyki spotkały się w końcu z adekwatną reakcją, a rynek europejski był chroniony przed dumpingiem, co zapewni warunki uczciwej konkurencji oraz pełne wykorzystanie szans, jakie daje transformacja energetyki;
28. opowiada się za celem, jakim jest szybki postęp w zakresie recyklingu metali ziem rzadkich i metali strategicznych używanych w Unii;
29. podkreśla, że stal nierdzewna i aluminium oraz wszystkie metale nieszlachetne są przedmiotem konkurencji na skalę globalną; uważa, że w swojej analizie i porównaniach Komisja powinna przy definiowaniu odnośnego rynku geograficznego jak najszybciej potraktować rynek globalny jako rynek odniesienia i nie ograniczać

¹ http://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/specific-interest/erecon/index_en.htm

swych badań jedynie do rynku wewnętrznego; wzywa do przeprowadzenia badania wpływu na zdolności produkcyjne, z uwzględnieniem m.in. zakładów i zatrudnienia, przed podjęciem decyzji przez Dyрекcję Generalną Komisji ds. Konkurencji, a także do włączenia wniosków z badania do ostatecznych informacji przekazywanych zainteresowanym stronom; wzywa do dokonania przeglądu polityki konkurencji i zasad pomocy państwa, aby ułatwić interwencje publiczne w celu utrzymania spójności społecznej i regionalnej, podniesienia norm środowiskowych i rozwiązania problemów dotyczących zdrowia publicznego; wzywa, aby konsekwencje wszystkich decyzji DG ds. Konkurencji dla zatrudnienia były uwzględniane z wyprzedzeniem i mogły być źródłem obiektywnego uzasadnienia lub, w razie potrzeby, rekompensaty dla pracowników poszkodowanych w wyniku działań naprawczych w sytuacji nadużycia pozycji dominującej; wzywa do aktywniejszego zaangażowania partnerów społecznych, a w szczególności organizacji pracowników i związków zawodowych na poziomie krajowym i europejskim, aby unikać praktyk dumpingu socjalnego w sektorze oraz zapewnić tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy; wzywa do zaangażowania pracowników w proces podejmowania decyzji w przemyśle;

Rola metali nieszlachetnych w gospodarce o obiegu zamkniętym

30. w tym kontekście zwraca uwagę na pozytywny wpływ metali wtórnych, które pomagają znacząco zmniejszać zużycie energii i surowców; dlatego wzywa Komisję do ułatwienia rozwoju i funkcjonowania rynków metali wtórnych; zachęca do tworzenia gospodarki o obiegu zamkniętym w każdym zakładzie produkcji metali nieszlachetnych, aby wykorzystać produkty uboczne i metale pochodzące z recyklingu w celu zwiększenia ich konkurencyjności; domaga się obowiązkowego tworzenia gospodarki o obiegu zamkniętym w każdym zakładzie produkcji metali nieszlachetnych, aby wykorzystać produkty uboczne i metale pochodzące z recyklingu w celu zwiększenia ich konkurencyjności; opowiada się za celem, jakim jest szybki postęp w zakresie recyklingu metali ziem rzadkich i metali strategicznych używanych w Unii; apeluje o tworzenie silnych powiązań między sektorem recyklingu metali nieszlachetnych a innymi gałęziami przemysłu, aby wzmacniać rozmiary i odporność bazy przemysłowej, zwłaszcza w regionach dotkniętych zjawiskiem dezindustrializacji; w tym kontekście podkreśla ogromny potencjał stosowania zastępczych materiałów i produktów oraz zwiększania wykorzystywania złomu, m.in. w produkcji stali i aluminium; podkreśla, że większość metali nieszlachetnych można wielokrotnie poddawać recyklingowi, zużywając ułamek energii wykorzystywanej w produkcji pierwotnej; wyraża zaniepokojenie znacznymi stratami energii dla Europy wynikającymi z legalnego i nielegalnego wywozu aluminium i miedzi do takich krajów jak Chiny i Indie, które same wprowadziły zakazy wywozu aluminium; uważa, że rygorystyczne normy środowiskowe i zasady gospodarki o obiegu zamkniętym powinny stanowić fundament inwestycji w działalność rozwojową i innowacyjność w sektorze przemysłu metali nieszlachetnych w Europie; wzywa Komisję do tworzenia zachęt gospodarczych dotyczących recyklingu metali, w tym nieopłacalnego obecnie recyklingu kluczowych surowców, m.in. metali ziem rzadkich, do zbadania możliwości wspierania rynków materiałów z recyklingu, m.in. za sprawą zielonych certyfikatów dla materiałów z recyklingu, wymogów dotyczących ekoprojektu oraz przy pomocy zachęt podatkowych, jak również do zapewnienia zwielokrotnienia budżetu polityki spójności i Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych w celu wspierania

efektywnej gospodarki zasobami i recyklingu; uważa, że należy poprawić przepisy dotyczące odpadów, by zapewnić dalsze funkcjonowanie rynku złomu w UE, na przykład w drodze zmiany dyrektywy w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji i pozostałego prawodawstwa UE dotyczącego odpadów; proponuje przyjęcie środków wyznaczających cele dotyczących zbiórki, zwiększających odpowiedzialność producentów oraz rozszerzających zakres prawodawstwa dotyczącego wycofywania z eksploatacji, na przykład na samochody ciężarowe, autobusy i motocykle; podkreśla zapotrzebowanie na wykwalifikowane i wyszkolone osoby, które mogłyby poradzić sobie z przejściem na bardziej zrównoważone procesy produkcji i wyroby, oraz apeluje o europejską strategię szkoleń i kształcenia, wspierającą przedsiębiorstwa, instytuty badawcze i partnerów społecznych w wysiłkach na rzecz wspólnego badania potrzeb w zakresie umiejętności w dążeniu do zrównoważonego rozwoju środowiska;

31. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

UZASADNIENIE

Masowa likwidacja zdolności produkcyjnych i miejsc pracy w europejskim przemyśle hutniczym są pochodną spadku popytu, który w 2014 r. był o 40 Mt niższy niż w 2007 r. Ta korekta zdolności była tak wielka, że jakkolwiek ponowny wzrost popytu w Europie pociągnie za sobą niespotykany do tej pory deficyt handlowy w Europie, który z kolei spowoduje powstanie zależności oraz utratę wiedzy fachowej w przemyśle, co z pewnością będzie miało wpływ na sektory znajdujące się poniżej w łańcuchu dostaw, tj. motoryzacyjny, budowlany i technologii niskoemisyjnych.

Zamykanie zakładów produkcji aluminium w Europie przebiega natomiast w kontekście odnotowywanego w ostatnich latach wzrostu europejskiego popytu na aluminium; w rezultacie – wzrósł przywóz tego metalu.

W związku z tym stal i aluminium to dwa przykłady pokazujące trudności napotymane przez te sektory, które muszą równolegle przeprowadzać modernizację energetyczną i środowiskową, co wymaga nakładów inwestycyjnych, na które niewiele zakładów może sobie obecnie pozwolić.

Polityka klimatyczna w żadnym razie nie leży jednak u źródeł problemów, z jakimi borykają się te gałęzie przemysłu, ale może tak się stać w przyszłości, jeżeli kryzys inwestycyjny utrzyma się i nie zostanie wprowadzona żadna europejska polityka przemysłowa dotycząca surowców i metali nieszlachetnych.

Ta polityka przemysłowa musi dysponować narzędziami i środkami, które zapewnią powodzenie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, a nie będzie to możliwe bez strategicznego zarządzania przemysłem metali nieszlachetnych i bez narzędzi i środków koniecznych, aby sprostać wzrostowi ceny emisji dwutlenku węgla, czego domagają się wszystkie instytucje międzynarodowe zaangażowane w przeciwdziałanie zmianie klimatu.

Mimo iż ponowne wykorzystanie metali nieszlachetnych i rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym są absolutnie kluczowe dla gospodarek europejskich, sam recykling nie sprosta przyszłym potrzebom kontynentu europejskiego zaangażowanego w transformację sektora energetycznego: przykładowo dla takiej samej mocy zainstalowanej turbiny wiatrowe i technologie energii słonecznej zużywają aż 90 razy więcej aluminium, 50 razy więcej żelaza, miedzi i szkła oraz 15 razy więcej betonu niż działające obecnie elektrownie bardziej klasyczne (wykorzystujące olej opałowy, gaz ziemny lub paliwo jądrowe), nie wspominając o zużyciu metali ziem rzadkich lub metali strategicznych...

Konieczność podjęcia działań w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu

Należy z zadowoleniem przyjąć zajęcie przez UE pozycji lidera w walce ze zmianą klimatu, w tym uznanie długu klimatycznego wobec krajów nieuprzemysłowionych.

Utworzenie rynku emisji dwutlenku węgla w 2005 r. (dyrektywa 2003/87/WE) to moment wprowadzenia przez Unię Europejską ofensywnej jednostronnej strategii przeciwdziałania zmianie klimatu, zgodnie z którą UE miała stać się przykładem, nakładając niezależnie od reszty świata dodatkowe obciążenia na wszystkie swoje gospodarki za pośrednictwem

producentów energii elektrycznej i energochłonnych gałęzi przemysłu.

Oczekiwano, że wynikiem tego będą inwestycje mające na celu redukcję emisji dwutlenku węgla i wkład w modernizację przemysłu europejskiego, który zyskałby w ten sposób przewagę nad konkurentami. Scenariusz ten nie sprawdził się z wielu powodów, głównie dlatego, że zwiększyło się ryzyko ucieczki emisji pomimo hojnie rozdzielanych bezpłatnych uprawnień, które dają tylko ograniczoną ochronę przed wspomnianym ryzykiem.

Sytuacja od czasu podpisania porozumienia z Kioto w 1997 r. zmieniła się i Europa nie ma już pozycji lidera w przemyśle metali nieszlachetnych, ale przeciwnie – musi walczyć o zachowanie niezależności wobec krajów, które przeżywają gwałtowną industrializację (gwałtowna zmiana na światowej mapie emisji CO₂).

Europejski przemysł metali nieszlachetnych musi zmierzyć się ze strategiczną potrzebą przystosowania się do tej nowej sytuacji w zakresie klimatu, gospodarki i spraw socjalnych, dając przykład pod względem efektywności i wydajności w zużyciu energii, a także surowców, a nie przez zniknięcie z przemysłowej mapy świata w przyszłości.

Środki dostosowawcze na granicach wydają się być najwydajniejszym mechanizmem strukturalnym, dzięki któremu przemysł europejski zmagający się z ryzykiem ucieczki emisji nie zrezygnuje z walki ze zmianą klimatu. Należy jednak pamiętać, że dalsze przyznawanie bezpłatnych uprawnień, przypominające „subwencjonowanie zanieczyszczeń” bez żądania niczego w zamian, powoduje utratę dochodów, która stanie się coraz większa w miarę wzrostu ceny CO₂ na rynku.

Środki dostosowawcze na granicach

Wprowadzenie środków dostosowawczych na granicach w ramach polityki przeciwdziałania zmianie klimatu prowadzi do wyrównania i „wyeliminowania zakłóceń” konkurencji między producentami europejskimi i pozaeuropejskimi, zarówno na rynku wewnętrznym, jak i eksportowym, i do uniknięcia ucieczki emisji przez:

zastosowanie wobec towarów importowanych takich samych reguł, jakim podlegają producenci europejscy w zakresie zakupu uprawnień do emisji na rynku dwutlenku węgla, w oparciu o emisje dwutlenku węgla powstałe podczas produkcji importowanych metali;

zwolnienie metali eksportowanych z obowiązku zakupu uprawnień do emisji CO₂.

Importerzy metali nieszlachetnych byliby zobowiązani do podawania w deklaracji celnej emisji CO₂ powstałych podczas produkcji metali sprzedawanych na rynku europejskim i do przestrzegania tych samych zasad, co producenci europejscy, zgodnie ze stosowaną przez WTO zasadą braku dyskryminacji pomiędzy produktami podobnymi. Nie chodzi więc w żadnym wypadku o środek arbitralnej dyskryminacji ani o ukryte ograniczenia w handlu międzynarodowym.

Zasięg środków dostosowawczych na granicach odpowiadałby zasięgowi obecnych uprawnień do emisji w EU ETS.

Środki dostosowawcze na granicach – środek tymczasowy i elastyczny

Podobnie jeżeli dany kraj wprowadzi uprawnienia do emisji CO₂ dla swoich producentów metali nieszlachetnych porównywalne z europejskimi uprawnieniami do emisji, środki dostosowawcze na granicach będą elastyczne w zależności od emisyjności produktów będących przedmiotem handlu pomiędzy oboma krajami. Powstanie rynków uprawnień do emisji na całym świecie pozwoli na zlikwidowanie wszelkich dostosowań na granicach. Równoważne reguły warunkują uczciwą konkurencję.

Zapobieganie ucieczce emisji przez uwzględnienie łańcucha produkcyjnego

Obecnie producent aluminium, który wytwarza tlenek glinu (produkt pośredni pomiędzy boksytem i aluminium) w Europie, jest zobowiązany do przestrzegania wymogów systemu EU ETS, podczas gdy producent aluminium, który importuje tlenek glinu z zewnątrz, takich wymogów spełniać nie musi. Tak samo dzieje się w przypadku wszystkich produktów pośrednich pomiędzy rudami i metalami, a także koks wielkopiecowego, którego delokalizacja (źródło importu) stanowi właśnie ucieczkę emisji.

Należy zatem zastanowić się nad kryterium emisji dwutlenku węgla w całym łańcuchu produkcji poszczególnych metali nieszlachetnych, a nie z punktu widzenia jedynie lokalizacji jego produkcji końcowej w Europie.

Ustalanie emisji dwutlenku węgla wynikających z produkcji każdego produktu wymagającego uprawnień do emisji

Aby zapewnić sprawiedliwe funkcjonowanie środków dostosowawczych na granicach, należy określić emisje dwutlenku węgla pochodzące z produkcji każdego produktu.

Tak się już dzieje w Europie i może to zostać rozszerzone na cały świat pod dwoma warunkami:

- zapewniona będzie możliwość zidentyfikowania produktów będących przedmiotem handlu (jak to ma już miejsce w przemyśle metali nieszlachetnych, które muszą uzyskać homologację i certyfikat zgodnie z uznanymi normami branżowymi);
- ustanowiona zostanie ujednolicona na szczeblu międzynarodowym metoda określania emisji dwutlenku węgla dla produktów będących przedmiotem handlu.

Konieczne zatem wydaje się albo powołanie międzynarodowej/wielostronnej agencji, albo powierzenie tego zadania istniejącej już organizacji.

Kompensowanie emisji pośrednich – nieuczciwa konkurencja między krajami europejskimi

Przedsiębiorstwa wielonarodowe w sektorze aluminium rozwinęły prężny przemysł w krajach Zatoki Perskiej ze względu na niskie ceny energii. Państwa te – bogate w ropę i gaz – są atrakcyjne nie tylko z powodu niskiej ceny energii, ale również ze względu na brak opłat za emisję CO₂ i brak zaangażowania w przeciwdziałanie zmianie klimatu.

Komisja Europejska uznała nieuczciwy charakter konkurencji zaistniałej po wzroście cen energii elektrycznej w wyniku nałożenia na producentów energii elektrycznej obowiązku

zakupu uprawnień do emisji CO₂ i zezwoliła w związku z tym krajowym organom publicznym na kompensowanie tych kosztów pośrednich (komunikat SWD (2012)).

Przykładowo Hiszpania wyda na te rekompensaty 5 mln EUR w ciągu trzech lat (2013–2015), a Niemcy w tym samym okresie przeznaczają na ten cel 756 mln EUR.

Przydziały bezpłatnych uprawnień pobudzające inwestycje w niskoemisyjną produkcję metali nieszlachetnych

Środki dostosowawcze na granicach inicjują pozytywne sprzężenie zwrotne w gospodarce metali nieszlachetnych, łączące redukcję emisji CO₂ z inwestycjami w niskoemisyjne rozwiązania – w ten sposób inwestycje te stają się opłacalne i prowadzą do osiągnięcia celu ograniczenia emisji i przeciwdziałania zmianie klimatu.

Przejrzystość w rachunkowości i finansach

Obecnie zakłady produkcyjne informują co prawda o bezpłatnych uprawnieniach CO₂ przyznanych przedsiębiorstwom, jednak po ich przydzieleniu nie ma żadnych informacji na temat ich wykorzystania przez przedsiębiorstwa, które nimi dysponują.

Podobnie dochody z aukcji emisji, które przynajmniej częściowo powinny być przeznaczane na przeciwdziałanie zmianie klimatu, nie są w żaden sposób śledzone przez państwa członkowskie.

Przejrzystość dotycząca ryzyka i zagrożeń związanych z przemysłem metali nieszlachetnych

Pierwszy wymóg: europejski przemysł metali nieszlachetnych musi świecić przykładem, minimalizując swój wpływ na pracowników i na okolicznych mieszkańców. Krajowe i europejskie organy publiczne muszą być tego gwarantami, ponieważ rynek nie jest w stanie pogodzić utrzymania konkurencyjności gospodarki uprzemysłowionej z ochroną środowiska.

Ta przejrzystość musi dotyczyć informacji o emisjach, działaniach prowadzących do uzyskania zgodności z przepisami, inwestycjach modernizacyjnych oraz ich wpływie na zdrowie i bezpieczeństwo pracowników i okolicznych mieszkańców.

Kwestia umów na dostawę energii elektrycznej

Przemysł metali nieszlachetnych jest przemysłem energochłonnym i to pod wieloma względami:

- przez wykorzystanie węgla jako nieodłącznego surowca kopalnego w produkcji stali węglowej;
- ze względu na strukturę kosztów produkcji odznaczającą się przewagą kosztów energii elektrycznej w cenie zakupu (różnej w różnych krajach i niemożliwej do przewidzenia) w przypadku elektrolizy cynku i aluminium.

Brak możliwości podpisania długoterminowych umów na dostawy po cenie wolnorynkowej pomiędzy dostawcą a użytkownikiem energii elektrycznej postawiłby energochłonne gałęzie

przemysłu europejskiego w bardzo niekorzystnej sytuacji wobec konkurencji międzynarodowej.

Należy również pamiętać, że niektórzy międzynarodowi eksporterzy metali nieszlachetnych to dotowane podmioty państwowe, działające w systemie charakteryzującym się brakiem wolnej i niezakłóconej konkurencji w dziedzinie dostaw energii.

Obrona europejskiego handlu w odniesieniu do metali nieszlachetnych – lepiej zapobiegać niż leczyć z opóźnieniem

Kraje wschodzące rozwijają gałęzie przemysłu metali nieszlachetnych, związanych z ekspansją gospodarczą, dlatego kraje te stały się głównymi konkurentami na światowym rynku stali, a także na rynku wszystkich metali nieszlachetnych oraz metali ziem rzadkich z uwagi na przewagę komparatywną w dostępie do surowców, która czasami połączona jest ze wsparciem publicznym oraz poszukiwaniem możliwości rynkowych przez dumping (rozumiany jako sprzedaż realizowana po cenie poniżej kosztów).

Konieczne jest zatem, aby UE dysponowała elastycznym i reaktywnym systemem obrony handlu dostosowanym do nowych realiów w światowym przemyśle, a tempo podejmowania decyzji musi wzrastać wraz z potencjalnym zwielokrotnieniem przepływów materiałów, produktów, jak również informacji i usług.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	13.10.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 47 -: 11 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Zigmantas Balčytis, Nicolas Bay, David Borrelli, Jerzy Buzek, Philippe De Backer, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Peter Eriksson, Fredrick Federley, Ashley Fox, Theresa Griffin, Marek Józef Gróbarczyk, András Gyürk, Roger Helmer, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Ernest Maragall, Edouard Martin, Dan Nica, Angelika Niebler, Miroslav Poche, Miloslav Ransdorf, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Antonio Tajani, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Michał Boni, David Coburn, Cornelia Ernst, Jens Geier, Gunnar Hökmark, Benedek Jávor, Jude Kirton-Darling, Olle Ludvigsson, Notis Marias, Marian-Jean Marinescu, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Theodor Dumitru Stolojan, Pavel Telička, Cora van Nieuwenhuizen

GŁOSOWANIE KOŃCOWE IMIENNE W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

47	+
ALDE	Dominique Riquet
ECR	Notis Marias
EFDD	David Borrelli, Dario Tamburrano
ENF	Barbara Kappel
GUE	Cornelia Ernst, Miloslav Ransdorf, Neoklis Sylikiotis
PPE	Michał Boni, Jerzy Buzek, Christian Ehler, András Gyürk, Gunnar Hökmark, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Janusz Lewandowski, Marian-Jean Marinescu, Angelika Niebler, Herbert Reul, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Theodor Dumitru Stolojan, Antonio Tajani, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Pilar del Castillo Vera
S&D	Zigmantas Balčytis, Jens Geier, Theresa Griffin, Eva Kaili, Jude Kirton-Darling, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Olle Ludvigsson, Edouard Martin, Dan Nica, Miroslav Poche, Patrizia Toia, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
VERTS/ALE	Peter Eriksson, Benedek Jávor, Ernest Maragall, Michel Reimon, Claude Turmes

11	-
ALDE	Philippe De Backer, Fredrick Federley, Kaja Kallas, Pavel Telička, Cora van Nieuwenhuizen
ECR	Ashley Fox, Marek Józef Gróbarczyk, Hans-Olaf Henkel, Evžen Tošenovský
EFDD	David Coburn, Roger Helmer

3	0
ENF	Nicolas Bay, Jean-Luc Schaffhauser
PPE	Paul Rübig

Legenda:

+ : za przyjęciem

- : przeciwko

0 : wstrzymanie się od głosu